

de helst ikke blande prispolitiet inn. Vi nevner i dag en liten familie ute på Abildsø som er glad i litt «ekstra-fortjeneste». De er «gode» jøssinger, men gjør alt for at politiet skal få tak i forfulgte landsmenn, melder gjerne fra om de aner noe mistenkelig. Skulde ikke myndighetene belønne en slik enestående lovløydighet, skal vi sikkert ta oss av saka sjøl når den tid kommer.

Spania. Spania er atter i brennpunktet. På grunn av den militære situasjon i verden har Franco måttet gå til mobilisering. Som kjent har landet levd som på en vulkan sia Franco med tysk og italiensk hjelp slo ned den demokratiske revolusjonen i 1939. De indre motsetninger har ofte slått ut i lys lue enkelte steder. Det har hele tia foregått et velorganisert underjordisk arbeid av den demokratiske fronten og fra tid til annen har vi lest om massehenrettelser og annen terror. Tilstanden for Franco er alt annet enn lett. På grunn av sin økonomiske avhengighet av USA har han ikke kunnet slutte seg til sin åndsfeller nasismen helt, og på grunn av den økonomiske hjelp som Tyskland og Italia IKKE kan gi, kan han ikke bryte med USA heller. De allierte har nå erklært at deres offensiv i Afrika ikke vedrører spansk Marokko og Spania har gitt de allierte et velvillig svar på dette. Ryktet om at aksemaktene har gitt Spania samme løfte, er dementert i Madrid, og det spanske dementi atter dementert i Berlin. Når Franco derfor mobiliserer er det i nervøsiteten for landets nordgrense. Derfor er det at han vesentlig har måttet mobilisere tidligere

fridomskjempere i folkefrontens arme, sikkert et tungt steg for generalen som nå aner undergangen av slett eget tyranni.

Under hakekorset. I Hellas er 24 unge gisler nylig skutt for et bombe-atak på det tyske kvarteret i Aten. Det kom til åpenlyse demonstrasjoner i gatene med trussel om hevn da folkene ble ført til retterstedet.

I Tsjekoslovakia er 18 personer skutt for «høgfordereri».

I Graz er 8 østerrikere skutt for «kommunistisk virksomhet».

I Aftenp. kunne en for ei tid sia på bortgjemt plass lese følgende korrespondanse fra Berlin av Theo Findal: „Ulyst til arbeid gagnar fienden - det prinsipp som har vært bestemmende for en rekke domsavsigelser i forskjellige tyske byer i den senere tid. Mannlige og kvinnelige arbeidere er dømt til fengselsstraff på grunn av skofting og skulking fra arbeidet. Vi trodde ikke en slik utglidning var mulig i en heimefront som iflg. Goebbels er helt kompakt.

Så ønsker vi tilslutt alle våre kamerater en RIKTIG GOD JUL — Vi trenger jula i år som ellers - ja kanskje mer enn før. Den setter også krav til oss. La tanken gå til dine kamerater - de fredløse - som er fangenskap eller kanskje ikke er mer. Men la det ikke bare bli med tanken. Jula skal også i år minne oss om at det finnes andre livsverdier enn grønne klær og militærstøvler. Men glem derfor ikke disse et øyeblikk!

Publ. i Oslo 24-43 227 A 3476

FRIHETEN

Nr. 1-1943 KAMPORGAN FOR NORSKE PATRIOTER

Året som gikk —

har kostet mange offer og mye sorg og savn for fridommens og rettens stridsmenn her i landet. Men det har og ført oss nærmere målet, nærmere den endelige seier. Den nasjonale fronten står sterkere enn noen sinne, viljen til nye offer, til ny kamp er derfor også sterkere enn før. Men kampen er også skjerpert. Vårt land er i permanent unntakstilstand. Mordene i Trondheim, i Oslo, på Vestlandet og alle andre steder. 1400 jøder stuvet sammen i kvegtransportbåter, mann skilt fra hustru, foreldre fra barn, småbarn og oldinger i fengsel fordi de er av annen «rase». Fengsel og lidelse. Det er minnene som alltid vil være forbundet med året 1942. Det er nyordningens trofeer i Norge. Det er ikke bare i skyttergravene og på slagmarka det flyter blod. Og det er ikke bare soldatene som faller i krigen. Hitler har lyst den «totale krig». Det vil si at han fører krigen også mot de tusen heimene i alle land, mot mødre og barn, mot gamle menn som kvinner. Vi er alle fiender i okkupantens øyne. Vi er derfor alle med i krigen. Russerne har kalt den folkets krig. Krig er krig. Vi har sett det før.

11 millioner mistet livet i 1914—18. Det dobbelte tall hadde krigen gjort livsudyktige. Folkets masser, arbeidernes masser, reiste seg så til kamp mot krigen, mot sjølve det system som måtte skape permanente krigstilstander. De gode fortsetter, de store idealer ble glemt. Vi er oppe i en krig som er ti ganger mer grufull enn den gang. De lidende masser ute på slagmarka og bak fronten vil gjøre alvor av sin kamp denne gangen. En gang får det være slutt på fasismens og imperialismens plyndringer av folkene for alltid. En gang for alvor får det bli slått fast at menneskerettene skal gjelde for alle. Vi har nå sett redsler nok. Mishandlede lik som blir utlevert fra fengslene. Avdødes klær som blir sendt heim mettet av blod. Unge kvinner som er blitt gråhåret av sorg og mishandling. Å, hvor vi minnes den nye tids kultur båret fram av halvmennesker. Men vi minnes mer. Vi kjenner politispioner som Tofteberg, Veigt, Dønnum, Hvam, den halvgale «kriminalsjef» Schartum. Vi kjenner flere navn. De kaller seg norske. Vi lar dem stå i arkivet — foreløpig. Alt dette vil året 1942 minne oss om. Men vi har også hellige minner fra dette året - de

illegale grupper og at resultatene lot vente på seg.

Imidlertid har det ved dyktig, energisk og utholdende arbeid lyktes å få snudd,

ende tidspunkt er ikke heldig. Det kan føre til splittelse og indre strid, og det må unngås. Slike forslag må, hvor gode og velmente de enn er, vente til et mer

i fagforeningskontingenten som minimum til illegalt arbeid!

Reichskommissariatets organ Aftenposten har viet oss den oppmerksomhet å spandere sin leder for 8 jan. på «Friheten», som de gjengir et langt avsnitt av til skrekk og advarsel. Det gjaldt noe vi skrev om visse individer som i dag ønsker å stå som publikum til fedrelandets fridomskamp og heller nytte tida til personlig vinning ved ymse slags «forretninger» mens høvet er der. De holder derimot sine dører forsvarlig lukket når en forfulgt landsmann trenger hjelp. Å bli klappet på skulderen av de fremmede har de ingen-ting i mot, særlig hvis det er noe å vinne ved det. Alle er de gjerne enige om at det gamle styre med sin «forbudstvang»; «fagforeningstyrani» osv. vil de ikke ha tilbake. Men når deres landsmenn har vunnet krigen for dem, skal de nok rydde opp. Slike lykkejegere finnes i alle lag av folket, haier som boltrer seg i nasismens kjølvatn. De står ikke i ns sjøl, ikke som Aftp. tror på grunn av feighet, men på grunn av smartness. Vi tror som sagt herrene kan spare seg sin umak, men visste ikke riktig hvordan vi skulde få gitt dem klareste beskjed. Så kom Aftenp. oss til hjelp. Hjertelig takk!

kamerater som ga sitt liv i fridomskampen. Vi senker fanene i sorg og takksemi og hver nordmanns tanker går ved dette årsskifte til deres ukjente graver. Vi lover å gjenreise deres minne, deres ære. Men vi har ikke tid til å dvele lenge i sorgen og erindringen, kampen kaller atter. Vi skal atter fram - mot en ny dag. fridomsdagen som må vinnes nå eller aldri.

En lagfører i ns er nylig dømt til 3 års fengsel av en tysk krigsrett for å ha huset en tysk deserter og for å ha revet i stykker bilder av Hitler og Quisling. Desertøren var «obergefreiter» Kurt Hindel. Han ble skutt på Akershus.

20 års fascisme. Av alle blodige jubileer i 1942 står fasismens «makt-overtaking» i Italia som nr. 1. Et tungt kapittel i arbeidernes og folkenes fridomssaga. Det var i 1919 at Mussolini, arbeiderredaktøren som ble forreder og krigshisser, dannet det første fascio - fascistlag. Arbeidsfolket i Italia førte den gangen en forbitret kamp mot det imperialistiske storborgerskap, industrimagnatene, godseierne, bankierene. Halvparten av folket var bønder. Av dem eide 66,4 prosent mindre enn 10 mål jord dvs. var fullstendig prisgitt bankkapitalens og godseiernes spekulasjon. Fjerdeparten av folket var industriarbeidere i samme usle kår. Dette folket var det Mussolini kom seg opp på og svek. I Versailles ble de italienske imperialister snytt for krigsbytte og vendte seg rasende mot arbeider- og bondersørla. Krigseven-tyret hadde ruinert landet. Nøden og arbeidsløysa var svær. I sin fortvilelse besatte sultende og arbeids-løyse de stengte fabrikker og drev dem i fellesskap. De uthungrede bønder besatte storgodsene og delte ut jord, Storkapitalens velde var truet og Mussolinis bande av lasarner og kriminalforbrytere ble leiet og utrustet til «straffeekspedisjoner» mot arbeiderne, og da arbeiderne dannet egne vern i sjølforsvar, fikk de harmen mot seg fra skinnhellige kretser og de myndigheter som ikke

gad holde ro og orden og forsvare liv og eiendom til sine undersåtter. Hvordan skulde de fascistiske bander vinne tilhengere? Det var enkelt. De ga seg ut for de «sanne» sosialister. De vilde sjøl gjennomføre arbeidernes krav. De vettskremte gods-eiere hadde programposten «jorda til bøndene. Mussolini hadde «sosi-alisering av jord, fabrikker og all storkapital». De krevde republikk, alm. stemmerett, skattefrihet for arbeidere og småbønder osv. Det var alt sammen ting som arbeiderne og bøndene hadde kjempet forbitret for i mer enn en mannsalder. I 1922 marsjerte 8 10.000 fascistiske mot Rom De hadde vært lett å stanse ved energiske inngrep fra regjeringa. Mussolini holdt seg i Milano for å kunne stikke over grensa i tilfelle og tusenvis andre holdt seg skjult. Men ingen ting skjer. Kongen og regjeringa vedtok å ta mot fascistene, det samme gjorde den vettskremte nasjo-nalforsamlinga der det satt 30 fascist-ter av 540. Mussolini dukker nå fram og får diktatorisk makt for «6 mnd.» Så kom «reformene» som var lovet: Arbeiderne og bøndene fikk 10 pct. skattepållegg, all kontroll med speku-lasjon ble opphevet, godseierne fikk hjelp til å drive bort alle bønder fra godsene sine. Det ble ingen repu-blikk og heller ingen stemmerett. Både arbeiderne og bøndene førte ennå i lang tid kampen mot fascist-ene som nå hadde fått makta over statsapparatet. Mangelen på felles organisasjon, på samband mellom arbeiderne og bøndene, førte til neder-laget. Den «nye» tid som var lovt folket kom aldri. Men det kom en ny blomstringstid for den italienske imperialisme. En satte nok igang en

del «nyreising» med svære opprus-tingsplaner, men arbeidsløysa ble aldri opphevet. Den steg videre, lønningene gikk ned, statskassa hadde fortsatt svære underskudd og det var en bankrottert stat som i 1940 gikk med i tyskernes utplyndring av Europa.

Illegal strategi. Vi finner det rett å ta opp ei sak om det illegale arbeid som vi av forsiktighetsomsyn har tiet med inntil videre. De samme omsyn gjør at vi nå sender ut en advarsel. For omlag 2 mnd. sia ble det i posten sendt innbydelse til en rekke folk om å delta i et møte i Oslo. Omlag 80 møtte og foranled-ningen var framsyningen av en ille-gal film. Sjølsagt lukta gestapo lunta og besatte hele kvartalet. Omlag 45 ble tatt og noen av disse er sendt til Tyskland. Deres lagnad kan vi tenke oss til. Vi kan vel trygt si at her er det dumbeten som arbeider og en dumbet som er livsfarlig for alt illegalt arbeid. Folk trenger ingen film for å finne sin plass i dag når virkeligheten taler så mye tydeligere. Vi håper dette når fram til arran-gørene av dette «møte» som sikkert er på frifot. Tenk nå en gang over hvor slik galskap har ført hen og hva ansvar dere har dradd på dere. Vi kjenner en rekke tilfeller fra sam-me kant på slik halsløs uforstand, bl.a. en busstur utenbys til et lig-nende «møte» i si tid med 28 delta-kere. Det var mange andre passa-sjerer i samme buss, men de 28 skulde apsolutt opplyse hva slags karer de var. Heldigvis gikk det bra den gangen. Vi tror det tilkommer oss å gi et godt råd her: Slutt straks

illegale grupper og at resultatene lot vente på seg. Imidlertid har det ved dyktig, energisk og utholdende arbeid lyktes å få snudd, ende tidspunkt er ikke heldig. Det kan føre til splittelse og indre strid, og det må unngås. Slike forslag må, hvor gode og velmente de enn er, vente til et mer

Vi fagforeningskontingenten som minimum til illegalt arbeid!

med det „illegale arbeidet“ deres! De risikerer bare en ting med det, nemlig at deres gode hensikter blir dradd i tvil. Og martyrer har vi nok av fra før.

Firmaet Heim & Lundin a/s, Oslo, er et av den nye tids millionfirmaer som tjener formuer på tyskernes utplyndring av nordmennene og andre folk. Det er særlig fettstoffer de hjelper til med å skaffe sine sjefer. Folk i direksjonen tjener fyrstelige gasjer. Som eksempel kan nevnes at salgssjefen tjener 150 kr. DAGEN - etter eget oppgivende i en rettssak mot en ARBEIDER som ble dømt til å betale salgssjefen 1000 kroner i erstatning.

Salgssjefen har før vært „noe“ på et apotek. Nå er han stor mann. Arbeideren derimot har aldri vært „noe“ - bare kropsarbeider. Og som tusen andre av sine klassefeller kommer han heller aldri til å bli annet under nyordningen. De arbeider i dag som før for 60 kroner uka, det er sabotasje å slutte eller streike, arbeidsgiveren har for sikkerhets skyld beslaglagt hans rasjoneringskort og en arbeider har ikke som en salgssjef høve til å kjøpe nye på svartebørsen. Arbeiderens kone må og-å arbeide på fabrikk. Hun har 40 kr. uka. De slutter kl. 5. Så skal han stå i matke for å få vite at alt er utsolgt og kona skal av dette innkjøp lage mat til familien. Blir det litt knapt, får de alltid høre at de må vise litt samfunnsånd. De får jo også 300 gram kjøtt i uka. Dette er ikke bare lagnaden til en, men TUSEN arbeiderfamilier i dag - - - Vi husker ikke i farten hva ns pro-

gram sier om dette. Men det er sikkert både rørende og vakkert.

Kan du si meg likheten mellom vekkeklokke og han derre Rommel i Afrika, spør Hansen sin gammelvenn Persson -

Nei, det kan ikke Persson. Jo, min gode Persson, det skal jeg forklare deg.

Vekkeklokka går framover og sier TIKK-TAKK! Men Rommel går bakover og sier: TAKK-TIKK!

Ha-Ha-Ha, humra Persson og rista på skjegget.

SÅ RETTER VI EN TAKK til alle de landsmenn som i året som gikk har ytt sin hjelp til nødstilte og forfulgte nordmenn og alle de som på annet vis har gitt sitt bidrag, stor eller lite, i vår felles innsats for et fritt Norge. Hjelpen har kommet fram til de som trengte den, og av det som mest får disse ledløse og forfulgte til å holde ut og føle sterke sin kamp mot tyrannene og nettopp vissheten om at de har sitt folk trofast bak seg, knyttet sammen med solidaritetens sterke band tvers over tro og klassegrenser . . .

VÆR FORSIKTIG!

7 8 FEB. 1943

Mappe
Ksp
Jfr.

FRIHETEN

Nr. 4 - 1943 KAMPORGAN FOR NORSKE PATRIOTER

NORD-NORGE —

Quislings store triumf i agitasjonen er for tiden Nord-Norge. Ny er den ikke, tvert i mot, den er slitt og frynset, gammel og avfeldig. Noe annet kan en heller ikke vente, for det første er den samme agitasjon brukt av de forskjellige retninger i 3 menneskealdre, for det annet kan en ikke vente at det store Q skal makte å bringe noe nytt inn i agitasjonen. Det er ikke Sovjet-styret i Rusland som har skapt dette problem. Lenge før noen hadde hørt om Sovjet-styret derborte var russerne brukt som de store busemenn. Tjsarens Rusland var like farlig som Sovjet i dag. I snart 150 år er det to ting barna her i landet er blitt skremt med: Helvete og Rusland. Vr regner med at alle sundt tenkende mennesker ser humbugen i den agitasjon som nå gjentas, og at den derfor er like virkningsløs som den er tåpelig. Men vi regner med at det kan finnes enkelte svake sjeler som kan bite på, nettopp fordi vi hørte det samme som barn. Vi vil derfor komme litt inn på spørsmålet. Det kan da for det første slås fast at det utenom ns ikke finnes noen

som vil støtte tanken, for ikke å si kravet, om fremmed herredømme over noen del av Norge. Dette uansett hvilken makt det var tale om skulde overta landet helt eller delvis. Dernest kan en med like stor sikkerhet slå fast at et slikt krav ikke har vært satt fram av noe russisk riksstyre, og da aller minst av det nåværende. Tyskerne og ns prøver her å føre bevis for sin påstand ved å henvise til besettelsen av randstatene og til vinterkrigen mot Finland og den delvise besettelse av Polen høsten 1939. Det er intet bevis. Alle disse foranstaltninger fra Sovjets side var taktiske skritt for sikre sine egne grenser. Utviklingen har da også vist at de så klart for seg hva som vilde komme. Ingen kan i dag påstå annet enn at krigen mot Finland var et taktisk trekk for å slå istykker de festningsverker som finnene, delvis ved fremmed hjelp hadde bygget like inn på Sovjets stuedør. Kfr. her opplysninger under sjølve krigen om at festningsverkene var bygd av ikke finske fagfolk. En besettelse av Nord-Norge kan, under de nåværende forhold, også være et taktisk trekk i den krig som Det kan skje av Sovjet, England og USA, men det betyr ikke

JNr. 01322 M.
1943

illegale grupper og at resultatene lot vente på seg. Imidlertid har det ved dyktig, energisk og utholdende arbeid lykkes å få snudd,

ende tidspunkt er ikke heldig. Det kan føre til splittelse og indre strid, og det må unngås. Slike forslag må, hvor gode og velmente de enn er, vente til et mer

ti fagforeningskontingenten som minimum til illegalt arbeid!